

**Posudek oponentky
na diplomovou práci studenta Vratislava Kohouta**

na téma „Vývojová stadia trestného činu“

Zaměření diplomové práce, její základní koncepce a systematika

Předložená diplomová práce rozebírá vývojová stadia trestného činu, tj. jednotlivé úkony nebo „fáze“, které vlastním spácháním (*stricto sensu*) předcházejí. Autor se při tom zaměřil na vývojová stadia trestného činu v užším smyslu, kterými jsou příprava a pokus. Celá práce je zpracována z trestněprávního hlediska.

Práce je členěna na jednotlivé kapitoly. Po tradičním úvodu a vymezení základních pojmů následuje třetí kapitola, týkající se historie právní úpravy vývojových stadií trestného činu na našem území od dob Maiestas Carolina až po trestní zákon z roku 1961. Ve čtvrté kapitole se autor podrobně věnuje institutu přípravy trestného činu (rozebírá zde např. formy a druhy přípravy). Pátá kapitola je věnována pokusu trestného činu; jsou zde vymezeny definiční znaky pokusu, pozornost je věnována též kategorizaci pokusů. V šesté kapitole jsou traktovány společné znaky přípravy a pokusu trestného činu. Sedmá kapitola postihuje velmi důležité téma trestnosti a trestání přípravy nebo pokusu trestného činu; autor zde vymezuje např. podmínky, za kterých trestnost přípravy nebo pokusu zaniká a věnuje se rovněž legálním mantinelům „moderačního“ práva soudu ve vztahu k trestání pachatelů, kteří nedospěli až do stadia spáchání trestného činu. Osmá kapitola stručně definuje rozdíly mezi dokonáním a ukončením trestného činu. V deváté kapitole seznamuje autor s řešením, které ve vztahu k vývojovým stadiím trestného činu přijal italský zákonodárce. V desáté kapitole pak autor nabízí své úvahy *de lege ferenda*, kde se vyslovuje zejména pro určité zpřísnění aktuální české právní úpravy a prezentuje názor, že by měl být kladen větší důraz na kriminální prevenci, a tudíž by se měla věnovat větší pozornost úmyslu potenciálního pachatele, bez ohledu na trestněprávní způsobilost jeho vnějších projevů. Práce je zakončena závěrem, kde autor sumarizuje svá zjištění. Součástí posuzované práce je dále rovněž seznam použitých zdrojů a anglické resumé.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Zvolená struktura práce odpovídá zásadám pro vypracování uvedeným v jejím zadání, přičemž uvedenou strukturu hodnotím jako logickou a adekvátní.

Celkový dojem z práce bohužel poněkud poznamenala skutečnost, že se autor pokusil dané téma zpracovat dosti komplexně, což je v rámci práce o 53 stranách vlastního textu velmi obtížné. Výsledkem je, že některé pasáže působí poněkud schematicky, jsou povrchní a dané problematice se nevěnují s dostatečnou intenzitou (např. na str. 43 nahoře autor sice správně vymezuje, že ke vzniku trestní odpovědnosti je zásadně třeba zavinění ve formě úmyslu, ale není zde zmíněna ona podstatná výjimka, že v případě kvalifikovaných skutkových podstat postačí zásadně nedbalost), nebo naopak pojednání o určitém institutu je rozseto do více kapitol (např. kapitola 2.5 Zásada subsidiarity trestní represe – ta je velmi stručná, avšak problematika aplikace trestního práva jako *ultima ratio* je rozebírána i v kapitole 2.4). V některých místech se autor do jisté míry opakuje, resp. o týchž institutech opakovaně pojednává na různých místech v rámci práce, aniž by k tomu byl zjevný důvod, což mírně oslabuje vnitřní konzistenci textu posuzované práce (např. v kapitole 7.2.2 na str. 36 je prakticky pouze zopakováno – s drobným rozšířením – to, co autor uvádí již na přelomu str. 34 a 35).

Sporadicky se objevily i drobné nepřesnosti. Např. na str. 37 na konci kapitoly 7.2.3 autor zmiňuje odstranění škodlivého následku, ačkoliv zánik trestnosti přípravy nebo pokusu je vázán na odstranění nebezpečí vzniklého chráněnému zájmu, nikoliv na odstranění škodlivého následku (to už může být nanejvýš polehčující okolností); na str. 44 pak dle mého názoru autor nedostatečně rozlišuje mezi „platností“ a „účinností“ právního předpisu.

Hodnocení formálních aspektů práce

Po formální stránce jsem u posuzované práce neshledala žádné významné nedostatky. Dojem z práce snižují písařské chyby, kdy z textu „vypadlo“ slovo nebo celý výraz (např. na str. 5 pátém řádku chybí slovo „činu“; na str. 15 na konci devátého řádku chybí slovo „zákona“; na str. 40 na začátku jedenáctého řádku chybí slovo „svobody“; na str. 53 v poslední větě chybí sloveso), popř. opakující se překlepy (v poznámce pod čarou č. 32 na str. 15, jakož i v závěrečném přehledu literatury na str. 56 je opakovaně uveden trestní zákon č. 149/1961 Sb.). Autor rovněž nedodržel jednotnou formu citací, kdy v některých případech např. odděluje příjmení a iniciálu křestního jména čárkou a jindy nikoliv.

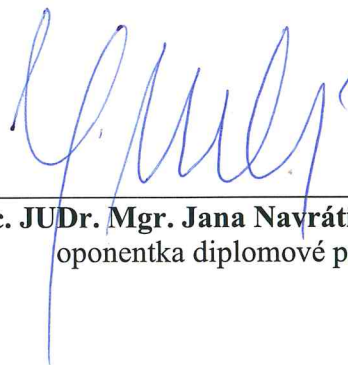
Závěr a náměty pro obhajobu

Celkově předloženou práci hodnotím jako zdařilou a považuji ji za kvalitní podklad k obhajobě, který nemá žádné výrazné deficity. Celkový dojem poněkud ovlivňuje skutečnost, že práce je dosti popisná a místy velmi povrchní. Nepochybně zajímavou částí je však komparační studie italské právní úpravy, byť zde by možná bylo vhodnější, aby autor v případě citací dlouhých pasáží právních předpisů v originálním jazyce připojil i doslovný překlad do českého jazyka.

V průběhu obhajoby by autor mohl blíže vysvětlit a odůvodnit své úvahy *de lege ferenda* uvedené v kapitole 10 a své závěry demonstrovat na konkrétních příkladech, na nichž by vylíčil, proč, v čem a za jakých okolností spatřuje onu významnou nebezpečnost zejm. u přípravy trestných činů, které nejsou zvláště nebezpečnými zločiny, a tyto své závěry konfrontoval s požadavkem subsidiarity trestní represe; odůvodnění, které autor poskytuje v kapitole 10, mi v tuto chvíli nepřipadá dostatečně přesvědčivé.

V závislosti na průběhu obhajoby tak předběžně navrhuji klasifikaci předložené práce známkou **velmi dobře**.

V Plzni dne 25. dubna 2013

doc. JUDr. Mgr. Jana Navrátilová, Ph.D.
oponentka diplomové práce